

Вінницький національний технічний університет
Кафедра підприємництва, логістики та менеджменту
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки

АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

(обов'язковий)

I (бакалаврський) рівень вищої освіти

2020-2021 н.р.

Освітня програма Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Спеціальність 076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Викладач: Шварц І. В.

Мова викладання: українська

Семестр – 4

Кредитів ЕКТС – 5

Лекцій – 45 год. (денна форма), 15 год. (заочна форма)

Практичних – 45 год. (денна форма), 15 год. (заочна форма)

Самостійна робота – 60 год. (денна форма), 120 год. (заочна форма)

Вид контролю: екзамен

Передумови для вивчення дисципліни. Дисципліна «Аналіз господарської діяльності» базується на знаннях студентів з дисциплін «Економічна теорія», «Економіка і фінанси підприємства», «ОНДР». Ця дисципліна безпосередньо пов'язана і доповнює таку дисципліну як «Бухгалтерський облік та оподаткування», а також дає теоретичні і практичні знання для написання бакалаврської дипломної роботи.

Мета дисципліни "Аналіз господарської діяльності" – формування в студентів аналітичного творчого мислення шляхом опанування теоретичних основ аналізу господарської діяльності і набуття навичок, необхідних у практичній роботі.

Компетентності:

Інтегральна компетентність - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

Результати навчання:

1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

Тематика

Тема 1. Значення і основи аналізу господарської діяльності підприємства.

Тема 2. Інформаційне забезпечення аналізу господарської діяльності підприємства.

Тема 3. Методичні основи аналізу господарської діяльності підприємства.

Тема 4. Аналіз ринкових можливостей підприємства.

Тема 5. Аналіз ресурсного забезпечення діяльності підприємства.

Тема 6. Аналіз витрат підприємства та собівартості продукції

Тема 7. Аналіз стану та використання активів підприємства.

Тема 8. Аналіз і оцінка платоспроможності та ліквідності підприємства.

Тема 9. Аналіз і прогнозування можливого банкрутства підприємства.

Тема 10. Аналіз і оцінка фінансової стійкості підприємства.

Тема 11. Аналіз капіталу підприємства.

Тема 12. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства.

Тема 13. Аналіз ділової активності підприємства.

Тема 14. Комплексний аналіз прибутковості (рентабельності) підприємства.

Теми семінарських занять – навчальним планом не передбачені

Теми практичних занять

1. Зміст, предмет і завдання аналізу господарської діяльності підприємства
2. Інформаційне забезпечення аналізу господарської діяльності підприємства
3. Методичні основи аналізу господарської діяльності підприємства
4. Аналіз ринкових можливостей підприємства

5. Аналіз ресурсного забезпечення діяльності підприємства
6. Аналіз витрат підприємства та собівартості продукції
7. Аналіз стану та використання активів підприємства:
8. Аналіз і оцінка платоспроможності та ліквідності підприємства
9. Аналіз і прогнозування можливого банкрутства підприємства
10. Аналіз і оцінка фінансової стійкості підприємства
11. Аналіз капіталу підприємства.
12. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства
13. Аналіз ділової активності підприємства.
14. Комплексний аналіз прибутковості підприємства.

Методи навчання та техніки, які будуть використовуватись

Основними методами навчання є:

- лекція-візуалізація;
- навчальна дискусія;
- презентація;
- спільні розробки;
- обговорення ситуаційного завдання;
- інтерактивні методи;
- консультації.

Індивідуальні завдання

Робочим навчальним планом передбачена курсова робота. Вона складається з дев'яти практичних розділів, які передбачають розрахунки для аналізу окремих аспектів господарської діяльності підприємства.

Форми та методи контролю. Відповідно до вимог регламенту навчального процесу для успішного засвоєння знань здобувачами та об'єктивного їх оцінювання здійснюється систематичний поточний контроль знань, наприкінці вивчення курсу передбачається підсумковий контроль. Контроль знань здобувачів здійснюється на практичних заняттях. Поточний контроль організовано у формі вибіркового усного опитування та виконання практичних завдань. Модульний контроль організовано у формі тестових завдань. Оцінювання рівня виконання індивідуальної роботи робиться на основі перевірки змісту роботи та її захисту у формі доповіді. Підсумковий контроль передбачає складання іспиту.

Оцінювання результатів навчання

Модуль 1		Модуль 2	
Практичні заняття	Бали	Практичні заняття	Бали
Тема 1 (задачі, практ.завдання)	3	Тема 8 (задачі, практ.завдання)	3
Тема 2 (задачі, практ.завдання)	3	Тема 9 (задачі, практ.завдання)	3
Тема 3 (задачі, практ.завдання)	3	Тема 10 (задачі, практ.завдання)	3
Тема 4 (задачі, практ.завдання)	3	Тема 11 (задачі, практ.завдання)	3
Тема 5 (задачі, практ.завдання)	3	Тема 12 (задачі, практ.завдання)	3
Тема 6 (задачі, практ.завдання)	4	Тема 13 (задачі, практ.завдання)	4
Тема 7 (задачі, практ.завдання)	3	Тема 14 (задачі, практ.завдання)	3
Колоквіум 1(тести)	15	Колоквіум 2(тести)	16
Сума за модуль 1	37	Сума за модуль 1	38
Екзамен – 25 балів			
Сума за семестр 100 балів			

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів

Рівень компетентності	За нац. шкалою	За шкалою ЕКТС	Критерії оцінювання
IV Високий (творчий) «5»	відмінно	A	90-100б. Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин; виявлено глибокі знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці, сформовано необхідні практичні навички проведення аналізу господарської діяльності підприємства, вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і приймати обґрунтовані рішення стосовно управління їх фінансово-господарським станом; усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального.
III Достатній (конструктивний) «4»	добре «4+»	B	82-89б. Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин; сформовано уміння викладати основні ідеї щодо знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. Необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального.
	добре «4»	C	75-81б. Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин. Вміння викладати базові ідеї у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а також практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо; усі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками.
II Середній (репродуктивний) «3»	задовільно «3+»	D	64-74б. Програмні результати досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, виявлено знання та розуміння основних положень у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
	задовільно «3»	E	60-63б. Програмні результати досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання завдань не виконано або якість виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального.

I Низький «2»	«незадовільно з можливістю повторного складання «2»	FX	35-596. Програмні результати не досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
	«незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни «2»	F	0-346. Програмні результати не досягнуті. Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів за видами робіт

Рівень компетентності	За нац. шкалою	Критерії оцінювання		
		Усна доповідь	Практичне завдання	Колоквіум (тести)
IV Високий (творчий) «5»	відмінно	3 б.: здобувач повністю розкрив суть питання, надав правильне теоретичне тлумачення визначенням та категоріям.	5 б.: виставляється при правильному та безпомилковому виконанні з поясненням і коментуванням отриманих результатів	14-15(16) б.: 90-100% правильних відповідей
III Достатній (конструктивний) «4»	добре	2 б.: здобувач розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень.	3-4 б.: при правильному і безпомилковому виконанні завдання, але без пояснень, при відсутності або помилкових коментарях до отриманих результатів	12-13 б.: 75-89% правильних відповідей
II Середній (репродуктивний) «3»	задовільно	1 б.: здобувач не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань	1-2 б.: виставляється, якщо при виконанні допущені помилки, виявлено недостатнє знання й розуміння	9-11 б.: 60-74% правильних відповідей
I Низький «2»	незадовільно	0 б.: за повну відсутність відповіді	0 б.: виставляється у випадку, якщо завдання не виконано взагалі	0-8 б.: 0-59% правильних відповідей

Критерії оцінювання виконання курсової роботи

Оцінка якості виконання і захисту студентами курсової роботи здійснюється за 100-бальною шкалою. Підсумкову оцінку визначає комісія кафедри, що приймає захист курсових робіт.

Об'єктами оцінювання є три складові: зміст (до 60 балів), оформлення (до 15 балів) та захист курсової роботи (до 25 балів).

Рівень компетентності	За нац. шкалою	За шкалою ЕКТС	Критерії оцінювання
IV Високий (творчий) «5»	відмінно	A	90-100б. Поставлені завдання виконані повністю. Зміст та оформлення пояснювальної записки відповідають вимогам. Студент глибоко володіє досліджуваною темою, вміє вести дискусію, обґрунтовувати й відстоювати свою наукову позицію, чітко відповідає на поставлені запитання. Якість виконання поставлених завдань оцінено числом балів, близьким до максимального.
III Достатній (конструктивний) «4»	добре «4+»	B	82-89б. Поставлені завдання виконані повністю. Зміст та оформлення пояснювальної записки відповідають вимогам, однак присутні незначні помилки в оформленні. Студент в основному володіє досліджуваною темою, вміє вести дискусію, обґрунтовувати й відстоювати свою наукову позицію, відповідає на поставлені запитання. Якість виконання поставлених завдань оцінено числом балів, близьким до максимального.
	добре «4»	C	75-81б. Поставлені завдання виконані повністю. Зміст та оформлення пояснювальної записки відповідають вимогам, однак присутні незначні помилки в оформленні та логічному взаємозв'язку теоретичного матеріалу. Студент в основному володіє досліджуваною темою, вміє вести дискусію, обґрунтовувати й відстоювати свою наукову позицію, відповідає на поставлені запитання, деякі відповіді є неповними. Якість виконання жодного з поставлених завдань не оцінено мінімальним числом балів.
II Середній (репродуктивний) «3»	задовільно «3+»	D	64-74б. Поставлені завдання виконані повністю. Зміст та оформлення пояснювальної записки частково відповідають вимогам, присутні помилки в оформленні та логічному взаємозв'язку теоретичного матеріалу. Студент в основному володіє досліджуваною темою, однак під час дискусії виникають труднощі обґрунтувати й відстоювати свою наукову позицію, не дає чітких відповідей на поставлені запитання. Якість виконання деяких поставлених завдань оцінено числом балів, близьким до мінімального.
	задовільно «3»	E	60-63б. Поставлені завдання виконані не повністю. Зміст та оформлення пояснювальної записки частково відповідають вимогам, присутні помилки в оформленні та логічному взаємозв'язку теоретичного матеріалу. Студент не в повній мірі володіє досліджуваною темою, під час дискусії виникають труднощі обґрунтувати й відстоювати свою наукову позицію, не дає чітких відповідей на поставлені запитання. Частина завдань не виконана або якість виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального

І Низький «2»	«незадовільн о з можливістю повторного складання «2»	FX	35-596. Більшість поставлених завдання не виконані. Зміст та оформлення пояснювальної записки не відповідають вимогам. Студент не володіє досліджуваною темою, під час дискусії виникають труднощі обґрунтувати й відстоювати свою наукову позицію, не дає чітких відповідей на поставлені запитання. Якість виконання завдань оцінено числом балів, близьким до мінімального. Студент повторно виконує роботу за раніше затвердженою темою з виправленням визначених недоліків.
	«незадовільн о з обов'язковим повторним вивченням дисципліни «2»	F	0-346. Поставлені завдання не виконані. Зміст та оформлення пояснювальної записки не відповідають вимогам, присутні грубі помилки. Студент не володіє досліджуваною темою, під час дискусії не може обґрунтувати й відстоювати свою наукову позицію, не дає відповідей на поставлені запитання. Якість виконання завдань оцінено числом балів, близьким до мінімального. Додаткова самостійна робота над пояснювальною запискою не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання завдань. Студент виконує роботу за новою темою.

Політика курсу

Викладач та всі здобувачі, що вивчають цей курс, зобов'язуються дотримуватись таких положень «Кодекс етики ВНТУ», «Положення про академічну доброчесність студентів та науково-педагогічних працівників ВНТУ», «Положення про рейтингову систему оцінювання досягнень студентів у ВНТУ» та розуміють, що за їх порушення несуть особисту відповідальність.

Базові інформаційні ресурси

1. Он-лайн заняття (лекції, практичні, консультації) у вигляді відео-зв'язку за допомогою корпоративного засобу GoogleMeet. Режим доступу: <https://meet.google.com/bec-tcag-dhn?pli=1&authuser=1>
2. Конституція України. затверджена ВРУ 28 червня 1996 р. № 254/96 – ВР// Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30.
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436- IV. – Відомості ВРУ. – 2003. - № 18.
4. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 р.// Урядовий кур'єр .- 2006.- №78.-С.6-10.
5. Закон України “ Про внесення змін в Закон України “ Про оподаткування прибутку підприємств” від 24.12.2002 р. № 349 – ІУ, - / Урядовий кур'єр, 22.01.2003р.
6. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 30.06.99р. №784-ХІУ
7. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховання банкрутства фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства, затверджені Наказом Міністерства економіки України від 19.01.2006р. № 14.

8. 7. «Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств і організацій», наказ Агентства з питань запобігання банкрутств підприємств і організацій» №22 від 23.02.98.

9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", затверд. наказом МФУ від 31.03.1999 р. за № 87.

10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 "Баланс", затверджений наказом МФУ від 31.03.1999 р. за № 87. 14

11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 "Звіт про фінансові результати", затверджений наказом МФУ від 31.03.1999 р. за № 87.

12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 "Звіт про рух грошових коштів", затверджений наказом МФУ від 31.03.1999 р. за № 87.

13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 "Звіт про власний капітал", затверджений наказом МФУ від 31.03.1999 р. за № 87.

14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби", затверджений наказом МФУ від 27.04.2000 р. за № 92.

15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». Наказ Міністерства фінансів України № 318 від 31.12.99 року. 15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток». Наказ Міністерства фінансів України № 353 від 28.12.2000 року.

16. Кіндрацька Г.І. Аналіз господарської діяльності : підручник. / Г.І. Кіндрацька, А.Г. Загородній, Ю.І. Кулиняк. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 320 с.

17. Кіндрацька Г.І. Аналіз господарської діяльності : практикум / Г. І. Кіндрацька, А. Г. Загородній, Ю. І. Кулиняк. – 2-ге вид., доопрац. і допов. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. – 156 с.

18. Єршова Н. Ю. Аналіз господарської діяльності: теорія та практикум : навч. посіб. / Н. Ю. Єршова, О. В. Портна. – Львів : Магнолія 2006, 2015. – 306 с.

19. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон – Тернопіль:, ТНЕУ, – 2016 – 304 с.

20. Школьник І.О. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. / За заг. ред. Школьник І.О. [І.О. Школьник, І.М. Боярко, О.В. Дейнека та ін.] – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 368 с.

21. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Т98 Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. – Полтава : ПДАА, 2016. – 430 с.

22. Шевчук В. О. Аналіз господарської діяльності/В. О. Шевчук, О. В. Коновалова, В. П. Пантелеев. – К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство », 2011. – 399 с.

23. Зянько В. В. Фінансовий аналіз та звітність: практикум / В. В. Зянько, І. Ю. Єпіфанова. - Вінниця: ВНТУ, 2008.

24. Подольська В.О., Яріш О.В. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник. – К.: Центр

25. Фінансовий аналіз та звітність. Частина 1 : навчальний посібник / Б. Є. Грабовецький, І. В. Шварц. – Вінниця : ВНТУ, 2011. - 154 с.

26. Фінансовий аналіз та звітність. Частина 2 : навчальний посібник / Б. Є. Грабовецький, І. В. Шварц. – Вінниця : ВНТУ, 2011. - 161 с.

27. Міністерство економіки України. Наказ № 14 „Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства” від 19.01.2006 (зі змінами, внесеними відповідно до Наказу Міністерства економіки № 81 від 06.03.2006).

28. Iavorska Tetiana. Economic analysis of small business activities in agrarian production /Tetiana Iavorska // Acta economica et informatica 1, Nitra, Slovaca Universitas Agriculturae Nitriae, 2009, s. 23–26.

29. Angappa Gunasekaran . Modelling and Analysis of Enterprise Information Systems IGI Publishing; Illustrated Edition, 2007.

30. Mckenzie, V. FT Guide to Using and Interpreting Company Accounts (The FT Guides) Paperback – Illustrated, 4 Dec. 2009/

31. Матеріали системи JetIQ.

Додаткові інформаційні ресурси:

1. www.rada.gov.ua
2. www.smida.gov.ua
3. www.liga.net